

3. OVERSIGT OVER LYDSKRIFTEGENENE

MED EKSEMPLER

Nedenfor gives en oversigt over de lydskriftegn der er blevet præsenteret i det foregående. Der er gennemgående givet flere eksempler på hver lyd, således er der i almindelighed (for konsonanternes vedkommende) et eksempel på lydens forekomst i forlyd, indlyd og udlyd, der er et eksempel på lyden, når den er stødt, og når den er udstødt, og der er (for vokalerne vedkommende) et eksempel på når den er lang og når den er kort. Man må naturligvis være opmærksom på at den udtale der er transskriberet ikke nødvendigvis er den eneste mulige.

<i>a hana</i> Hanne	i' fi'l fi	læp/ læp, lab
<i>ā hāna</i> hane	i' sɔɔjɔ støj	r ro'sa rose
<i>ā' plāna</i> planer	høj hej	æ' rø' Ærø
<i>α rana</i> rande	i' høj' haj	ɹ fæ'p færg
<i>α' rana</i> rane	j ju'l hjul, jul	ɹ mor
<i>α' rān</i> ran	linjen linjen	ɹ' mor' mord
<i>α' hət'sa</i> hejse	k kana kande	s sø' sø
<i>b bo'</i> bo	æko ekko	sɔa også
<i>ɔba</i> oppe	gik/ gik, gig	ves hvis
<i>lab lap, lab</i>	l lana lande	ʃ sæ' l sjæl
<i>d dā'sa</i> dase	ala alle	gā'sa gage
<i>no dā</i> noter	væl vel	hag hash
<i>guð gut</i>	l' væl' væld	t tan' tand
<i>ð no dā</i> nodet	m mæ'sa messe	no'ia nota
<i>guð gud</i>	sðama stemme	gut/ gut
<i>ð' uð' ud</i>	æm m	u kula kulde
<i>e mena</i> minde	m' æm' em	u kur'la kugle, kule
<i>e' me'na</i> mene	n nā' nå	u' su' l sul
<i>e' se'nd</i> sent	tæna tænde	u rāu rov
<i>a asga</i> aske	man man	fauna favner
<i>f fal'</i> fald	n' man' mand	u' fau'na fauner
<i>kafja</i> kaffe	η sø'pa synge	v vænda vente
<i>høj hof</i>	baŋ bang	e'va Eva
<i>g gā' gå</i>	ŋ' baŋ' Bang	y dysa dysse
<i>sdega</i> stikke	o foto foto	y' dysa dyse
<i>gig gik, gig</i>	o' sɔɔ'la stole	y' sy' l syl
<i>h hisi</i> hidsig	o' sɔɔ' l stol	æ hæla hælde
<i>i ila</i> ilde	p pana pande	æ' hæ'la hælde
<i>i' i'la</i> ile	e'pas epos	æ' hæ' l hæl

<i>æ ræna</i> rinde	ʒ' pɔ' smɔ' v påsmøre	huu hun
<i>æ' ræ'na</i> rene	ʒ' grɔ'na grønne	me'na mene
<i>ā trā'ja</i> træffe	ā lāna lunde	me'na minde
<i>ø kə'la</i> kølle	ā lā'na lāne	l bil'isɔ' bililgst
<i>ø' kə'la</i> køle	ā lā' n lān	l bil'isɔ' bilist
<i>ø' sɔ' sø</i>	ɔ ana ånder	l y'ran' sɔ' bāu' fransk-
<i>ö kōna</i> kunne	ā vā vor	bo'g
<i>ö' hō'na</i> høne	ā kā'da korte, korde	y'ran' sɔ' bāu' fransk
<i>ö' frö' frø</i>	ā tā'n tårn	bo'g
<i>ö' smö' smør</i>	slēb sleb	vræ'sta vrissende
<i>ö' smö' v smøre</i>	slēb slip	vræ'sta vrisme
	huu' hund	

4. OPGAVER TIL INDØVNING AF LYDSKRIFT

I det følgende bringes en række opgaver som i princippet skulle kunne løses på basis af det foregående kapitel. I praksis vil der dog nok vise sig at være behov for en lærers hjælp. Det er naturligvis ikke tanken at disse opgaver skal være løst før man går videre, men at man kan arbejde med dem sideløbende med at man går videre med læsningen.

Opgave 18

I det følgende bringes en række ordpar, så vidt muligt minimale par (kommutationspar), hvor forskellen mellem sproglydene undertiden kan forekomme relativt vanskelig at erkende. Hver gruppe ordpar afsluttes med en række ord der ikke er ordnet parvis. Opgaven består i at bestemme hvilke af ordene der har den ene lyd og hvilke der har den anden. Foran hver type er der givet et eksempel. Det er vigtigt at man læser eksemplerne samt opgaverne ord højt for sig selv.

A. [ɹ^(v)] over for [æ^(v)].

Eksempel: *Ane* har [ɹ^(v)], *Arne* har [æ^(v)]. (*Ka*)*kāo* – (*ka*)*Karo*, *faren* – *fāen*, *facer* – *faser*, (*sig*)*»gā*« – *cigar*, *færve* – *FÅO*, *mas* – *Mars*, *karl*, *spal*, *farl*.

B. [d] over for [l].

Eksempel: *Anners* (gen.pl. af *Anne*) har [d], *Anders* har [l]. *Klandre* – *andre*, *»ja*« (kan gøre det) – *jeg* (kan gøre det) (*jeg* tænkes udtalt uden slutkonsonant), *salvrig* – *aldrig*, *tandkød* – *tangkød*, (*Det var bare Jensen*) *dér* (ville gå) – (*Bare Jensen*) *da* (ville gå!), *anderledes*, *kanter*, *hval* (*beha't*).